

Brno – Hospodaření s dešťovou vodou v parku Pod Plachtami

Brno, Česká republika

IN A NUTSHELL

Park Pod Plachtami, který se nachází v brněnské městské části Nový Lískovec, byl navržen jako řešení pro hospodaření s dešťovou vodou a přetíženou kanalizací. Toto adaptační opatření nabízí místním obyvatelům rekreační prostor se zelení a zároveň zvyšuje biodiverzitu této městské části.

Proč budovat park pro hospodaření s dešťovou vodou?

Brněnská městská část Nový Lískovec se v roce 2006 rozhodla zahájit proces zpracování plánu, který by dané oblasti pomohl vyřešit několik problémů pomocí zelené infrastruktury. Cílem bylo ulevit kanalizaci, zmírnit efekt městského tepelného ostrova, zlepšit biodiverzitu a poskytnout obyvatelům místo k rekreaci.

Během přívalových dešťů tuto městskou část sužovala přetížená kanalizace. Nedostatečná kapacita dešťové kanalizace brání další obytné výstavbě v této městské části a zvýšení kapacity kanalizace je mimořádně nákladné. Městská část ve spolupráci s obyvateli začala přemýšlet o alternativním řešení spočívající ve vývoji ekologické infrastruktury – parku s jezírkem – která by zachycovala dešťovou vodu z okolních bytů.

Funguje to tak, že jezírko, jehož provozní plocha hladiny je 630 m², zachycuje dešťovou vodu tekoucí ze střech třech okolních bytových domů. Během přívalových dešťů může provozní plocha hladiny jezírka dosáhnout až 890 m². Dešťová voda teče ze střech do jezírka přes potrubní systém a posledních 50 metrů tohoto potrubí je v podobě otevřeného kanálu.

Aby byla zajištěna bezpečnost obyvatel, po dobu prvních dvou let provozu jezírka se měřila kvalita vody, která se posuzuje podle úrovně oxysličenosti a přítomnosti nutričních látek. V současné době však vzhledem k vysoké úrovni biodiverzity, kterou se vodní nádrž vyznačuje, není potřeba kvalitu vody sledovat, protože biodiverzita zajišťuje bezpečné a zdravé prostředí pro obyvatele i zvířata. Dalším klimatickým rizikem oblasti Nového Lískovce jsou častá sucha a vyšší teploty z důvodu její polohy na jižním svahu. Proto mělo vytvoření parku taktéž pozitivní dopad na odolnost a komfort díky snížení teploty, kterou v dané oblasti vytváří obytná zástavba.

Park Pod Plachtami
© městská část Nový Lískovec

BRNO

Počet obyvatel:

377 973

Plocha

230,19 km²

Signatář Paktu starostů a primátorů od roku:

2017

Cíl snížení emisí CO₂:

40% do roku 2030

Poznatky

Prvním poznatkem při vytváření parku byla potřeba udržet si kontrolu nad biodiverzitou oblasti a pomoci tak vyvážit invazivní druhy. Během prvního roku po vybudování jezírka se znásobil počet invazivních střevliček východních a karasů stříbřitých. Tyto ryby zničily většinu biodiverzity parku. Tento problém byl rychle vyřešen nasazením dravých druhů ryb. Další problém týkající se údržby se týká poškození stavidla parku během pátého roku provozu. V důsledku toho došlo k vyprázdnění jezírka a ryby a další živé organismy byly odchyceny. Po opravě stavidla bylo dno jezírka vyčištěno a znovu naplněno a rostliny a biodiverzita parku se rychle obnovily.

Na začátku projektu pořádala městská část workshopy s místními, na kterých se probírala jejich očekávání a přání ohledně parku. Obyvatelé se nejdříve k vybudování jezírka v blízkosti jejich bydliště stavěli nejistě, protože se obávali příchodu komárů a nepříjemného zápachu. Po dokončení infrastruktury se však tyto obavy nepotvrdily a jezírko a výsledná biodiverzita si získaly velkou přízeň u dětí a starších osob.

Environmentální a sociální přínosy

Kromě toho, že v rámci projektu došlo k zavedení inovativního řešení hospodaření s dešťovou vodou v městské oblasti, čímž došlo ke snížení zátěže pro kanalizaci, měl tento projekt celou řadu environmentálních a sociálních přínosů. Existence jezírka vedla k vytvoření mikroklimatu s vlhkostí, nižšími teplotami a nižší prašností. Tento projekt taktéž slouží jako domov pro celou řadu živých organismů od vegetace, růžových a bílých leknínů až po ptáky, obojživelníky, hmyz a drobné savce. Tento park je zcela přírodním stanovištěm, ve kterém se voda okysličuje, když protéká skalnatým korytem, a čistí ji živé organismy v jezeře i kolem něj. Proto není k čištění vody zapotřebí žádné technické vybavení a v případě nedostatečného množství vody k zajištění řádného fungování jezírka jej lze doplnit z hluboké studny v blízkosti parku.

Park Pod Plachtami se stal rekreačním prostorem pro místní obyvatele. Navíc byla vybudována naučná stezka s informačními tabulemi o biodiverzitě parku, skladbě a historii oblasti a řešení projektu, co se týče hospodaření s dešťovou vodou. Tabule mají také QR kód, pomocí kterého se mohou uživatelé chytrých telefonů připojit k hlavní webové stránce a vyhledat si tak podrobnější informace. V parku je také dětské hřiště a pořádají se v něm různé sportovní akce, jako je např. charitativní akce „Run in colours“ s více než 2 000 účastníky.

32 000 m² plochy parkové zeleně

Roční náklady na údržbu nepřekračují **12 000** EUR

Očekávaná životnost je **50** let

FINANCOVÁNÍ PROJEKTU

- + **Zdroj(e) financování:**
17 % financovalo statutární město Brno, městská část Brno - Nový Lískovec a Státní fond životního prostředí, zbývající částka byla financována z Fondu soudržnosti EU a z Evropského fondu pro regionální rozvoj
- + **Celková částka:**
470 000 EUR

UŽITEČNÉ ODKAZY

► <https://bit.ly/3dUiEUD>

KONTAKT

Více informace o projektu si můžete vyžádat zde:
paní Jana Drápalová, starostka městské části Nový Lískovec
drapalova@nliskovec.brno.cz